

PLASTİK SANATLAR >>>

Eserlerini süsleyerek gerçeği gizlediğini söyleyen sanatçının "Onu Öldür, Beni Güldür V" adlı tuval üzerine yağlıboya tablosu, 2014.

"Tekinsizin resmini yapıyorum"

Sanatçı Ali Elmacı ile yeni sergisi "Onu Öldür, Beni Güldür" ve temelinde yatan eğitim politikaları üzerine konuştuk.

ÖZGE KARA
ozge.kara@yahoo.com

G üç dengelerinin gerçekler ve bireyler üzerindeki manipülasyonunu dert edinmiş, şimdiye dek resimlerinde aile, para, devlet gibi bu sistemin farklı ayaklarını incelemiş bir sanatçı Ali Elmacı. Galerî x-ist'teki "Onu Öldür, Beni Güldür" başlıklı sergisiyle bu kez de iktidar ve eğitim politikaları üzerine eğiliyor. Uzaktan baktığınızda cıvıl cıvıl renkleriyle dikkatleri çeken eserler, yaklaştıkça biraz daha tedirgin ediyor izleyiciyi. Merkezinde ise eğitim sistemi üzerinden oynanan oyunlarla tekiplen insanın öyküsü var. Sergide sanatçının resim ve desenlerinin yanı sıra bir de heykeli bulunuyor. İlk kez

üçünün bir araya gelmesi sebebiyle epey heyecanlı olduğunu söylüyor Elmacı. Sanatçıyla Kadıköy Yeldeğirmeni'ndeki atölyesinde bir araya gelip yeni sergisini ve serginin temelindeki iktidar ve eğitim politikaları meselesini konuştuk.

Galerî x-ist'teki bu üçüncü kişisel serginiz. Daha önceki sergilerde aile, para, devlet, birey gibi temalar üzerine yoğunlaşmıştınız. Bu kez ne var serginin temelinde?

Bu defa sergi, iktidar ve eğitim politikaları üzerine. Her iktidarın ilk olarak müdahale ettiği bir alan eğitim. Çünkü iktidar her zaman kendine biat eden yeni nesiller üretmek ister. Dolay-

“Dilediğin Şeye İnandır Beni II” adlı tuval üzerine yağlıboya çalışması, 2014.

FOTOĞRAF: DAĞHAN KOZANOĞLU

siyla da eğitim bireyleri özgürleştirici ve bilimsellikten yana olması gerekirken yontulup yuvarlaklaştırılmış, çıkıntısız, kısaca tektip bir kitle oluşturur.

Biraz açabilir misiniz; nasıl bir tektipleşme eğitimin getirdiği?

Eğitim sadece okullarda değil, devletin bütün organlarıyla yürüttüğü bir sistem. Medyada da, kahvehanelerde de bu sistemin bir parçası oluyoruz aslında. Eğitim, iktidar eliyle şekillenip yazılı, görsel her alanda bize geri sunuluyor. Biz de ona göre hareket ediyoruz. Bunun içinde rekabet de var, fırsatçılık, kar sevmek, güce tapmak da var...

“Onu öldür, beni güldür,” de bunun bir özeti mi? Öldürülen kim bu cümlede?

“Onu öldür, beni güldür,” iktidarın bize söylediği bir şey aslında. Bize “İkinci beni yok et, yusuvarlak bir insan ol,” diyor ki dilediği gibi yönlendirebilsin bizi. Çünkü biz ona aitiz, onu hoşnut etmek için varız. Bir söz vardır hani: Bir ortamda biraz muhaliflik yapıyorsan ya da diğerlerinden biraz daha fazla sorguluyorsan “Çıkıntılık yapma,” denir. Sorgulayan sevilmeyen yani. Huzuru bozandır çünkü o. İktidarın derdi de bu çıkıntılardan kurtulmak işte.

Bu törpülenmeyi siz nasıl gösterdiniz resimlerinizde?

Resimlerimde tek bir tip dolaşiyor: Bir resimde bebek olan, diğerinde çocuk oluyor, bir diğerinde anneye dönüşüyor, bir diğerinde ise babaya... Yani hepsi aynı karakter; rolleri ayrı... Sadece zamanları farklı... Hiç iyi ve güzeli koymuyorum resimlerime. Çirkinin resmini yapıyorum hep, kötünün, tekinsizin resmini yapıyorum.

Ali Elmacı, iyinin ve güzelin değil; çirkinin, kötünün, tekinsizin resmini yaptığını söylüyor.

26

Resimlerinde tek bir odak noktası olmayan sanatçının "Onu Öldür, Beni Güldür I" adlı tuval üzerine yağlıboya tablosu, 2014.

"YİNE AYNI ŞİDDET VAR HEYKELİMDE DE"

Sergide bir tane heykeliniz var. Aranız nasıldır heykelle?

İlk heykelim geçen yıl Contemporary İstanbul'daki proje alanımda gösterilmişti. Bu da ikincisi... Heykel, diğer işlerimin yanı sıra olan bir şey değil aslında. Ama onların daha iyi okunmasını sağlıyor. Anlatmak istediğim şeyleri daha görünür kılıyor bence. Sergideki bütün işlerim birbiriyle çok ilişkili. Heykel de üç boyutlu olması özelliğiyle o ilişkinin tam odağında yer alıyor. Beni çok tatmin eden bir şey heykel...

Üslup açısından üç boyuta geçerken bir farklılık oldu mu?

Yok aslında. Yine aynı şiddet var heykelimde de. Dikenli bir leylak üzerinde kuşlar var. Anne kuş sinek yediyor çocuklarına. Her şey altın... Leylak saflığı temsil eden bir çiçektir ama burada dikenleri var. Altın rengi de işin içine girdi ki saflık ve servet bir araya gelsin. Anne kuş ağzında sinekle poz veriyor adeta. Çünkü onu elde etmiş. Servet, güç ve saflığın bir araya geldiği bir iş aslında; ama diğer ikisinin baskısından saflığa yer kalmamış.

Milliyet SANAT | ARALIK 2014

Resimleriniz uzaktan bakıldığında rengarenk ve can alıcı; ancak yaklaştıkça detaylardaki huzursuzluk daha çok dikkat çekiyor. İçinizdeki huzursuzluğun bir yansıması mı bu?

Aslında yeni Türkiye'nin bir portresiydi yapmaya çalıştığım. Bize inandırılmaya çalışılan şeyin bir yansıması da denebilir. Bize hep söylenen şey şu: "Çok güçlüyüz, çok güçlüyüz, çok güçlüyüz..." Ama hayır, değiliz. Bize gösterilen renkli tablo gibi benim de resimlerim çok renkli. Uzaktan bakınca her şey cıvı cıvı; çiçekler, kuşlar, vs... Ama biraz daha yaklaşıp baktığımızda çok ciddi bir şiddet var. Bu aslında benim yeni Türkiye yorumum; yani yeni Türkiye bana göre dışarıdan güçlü ve renkliken içinde ciddi bir şiddet barındırıyor.

Resimlerinizdeki ikili ve detaycı anlatımın oldukça politik bir tarafı var yani?

Her ne kadar politik bir temadan yola çıkıyor olsam da bunu neredeyse magazin sayfası tadında veriyorum. Tam bir iktidar taktiği bu... İktidarın dilini kullanıyorum yani bir nevi. Biz gerçeği hiçbir zaman bilmiyoruz. Kim düşman, kim dost, kim tehlikeli, kim değil bilemiyoruz. İktidar bir şeyi yansıtırken nasıl manipüle ediyorsa ben de resimlerimde bunu çok yapıyorum, gerçeği gizliyorum. Renkler, çiçekler, kuşlar var resimlerimde. Süslüyorum hep. Fakat bunun arkasında hep bir kötü oluşturuyorum. Bu kötü de iktidarın bizzat kendisini temsil ediyor aslında. Mevcut iktidar değil yalnızca derdim; genel olarak iktidar algısını ele alıyorum.

Peki bu yüzden mi hep kötüler var resimlerinizin odak noktasında?

Kötüyü resmediyorum çünkü ilgimi o çekiyor. Özellikle yaptığım bir şey değil. Öte yandan resimlerimde tek bir odak noktası yok aslında. Okunması da oldukça güç... Tek seferde her şey okunsun istemiyorum. Tuval üzerinde yer alan her detay aslında başka bir resimmiş gibi algılanabilir. Öyle kurguluyorum. Benim bütün karakterlerim bir şekilde temas kurar izleyiciyle. Seyircinin izlendiğini hissetmesini istiyorum.

Okuması zor resimler yapıyorum dediniz. Yapım süreci nasıl geçiyor peki?

Konuyu belirledikten sonra bir eskiz hazırlıyorum. O eskize göre fotoğraflar çekiyorum. Bazılarını satın alıyorum. Bazılarında da internette yararlanıyorum. Ve bu fotoğrafları kullanarak eskizimin bir kolajını oluşturuyorum. O kolajda aşağı yukarı resmi görmüş oluyorum. Sonra başlıyorum onu tuvalde boyamaya. Eskiz, kolaj ve tuval yan yana geldiğinde tuval hep-sinden daha başka oluyor. Çünkü tuvalim değişime çok açık. Yaptığım kolaja sadık kalmıyorum. **MS**

Galeri x-ist / (0212) 291 77 84 / Bitiş tarihi: 20 Aralık 2014